

השבת של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל דב אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

ואלה המשפטים ... לא תטה משפט ...

[אוצר הידאה - מחשבות והרהורים, ח']

עיקר הנפילה של כל אחד, הוא על-ידי פגם הברית, שבא מאהבות הנפולין, שבאים על-ידי בחינת פגם המשפט, היינו על-ידי דינים שאינם הגונים, ועל-ידי שאינם נזהרים שלא ליגע בממון חברו שלא במשפט, וכן על-ידי שאינם דנים את חבריהם לכף-זכות, שכל זה הוא בחינת פגם המשפט.

ועיקר פגם המשפט הוא כשמהרהרין אחרי משפטיו והנהגותיו יתברך, ואומרים שמחמת שה' יתברך מנהיג עממה שלא כסדר בפרנסתם וכיוצא, על-ידי-זה אינם יכולים לעסוק בתורה ועבודה, שזה עיקר בחינת פגם המשפט, שמזה באים כל הקלקולים, רחמנא לצלן, כמבואר במקום אחר (עיין ממון ופרנסה, אות כ"א); ויש שנפילתם עמוקה מאד מאד, רחמנא לצלן.

ועיקר תיקון המשפט הוא על-ידי בחינת קשר המרכבה, כמבואר בפנים. ותיקון קשר המרכבה יכול כל אחד להמשיך על עצמו, על ידי שישמור היטב לקשר ולחבר מחשבתו יחד למקום אחד, שלא תתפזר לחוץ, רק תהיה קשורה ודבוקה יחד בה' יתברך ובתורתו, בקשר אמיץ וחזק. כי עיקר תיקון המרכבה הוא על-ידי תיקון המחשבה שבמות, כמובא בתיקונים, שמחשבות רעות הם בחינת חיות טמאות, ומחשבות קדושות הם בחינת חיות קדושות שבמרכבה, ואדם רוכב על כולהו.

כי כל אחד מישראל צריך שיהיה המרכבה לשכינה, כמו שאמרנו רבותינו ז"ל: **הצדיקים הם מרכבתו של מקום**. והעיקר על-ידי קדושת המחשבה, שהוא עיקר האדם, שעל-ידי-זה נכללן בבחינת **האדם היושב על הכסא**, שהוא עיקר המרכבה. ועל-כן, כשמקשר מחשבתו יחד אליו יתברך, שלא תצא לחוץ מהקדושה, חס ושלום, על-ידי-זה הוא בחינת קשר המרכבה כנ"ל.

ועניין ההתקשרות הזאת הוא עצה נפלאה, שכשמתגברין על האדם התאוות וההרהורים כמו שמתגברין, חס ושלום, צריכין לקשר את עצמו יחד בקשר אמיץ וחזק אל הקדושה כנ"ל (הלכות ראש חודש - הלכה ו', אות כ').

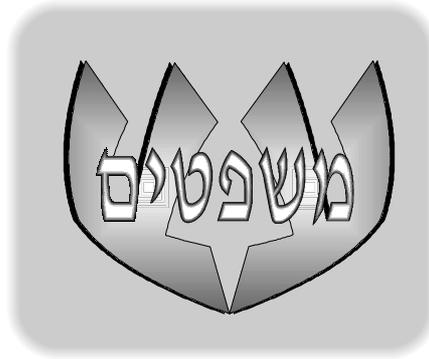
כתב לך את הדברים האלה ...

[אוצר הידאה - תלמוד תורה, קי"ג]

על-ידי הכתב שכותבין, מגליון בחינת הנפש ופנימיות הנפש, ועל-כן עיקר התקשרות ישראל לאביהם שבשמים בתחילה היה על-ידי בחינת כתב, שזה בחינת הלוחות שנתנו בכתב, שזה בחינת **אנכי** שדרשו רבותינו ז"ל **אנא**

נפשי כתבית יהבית, וכמו שנאמר: **כתב לך את הדברים האלה כי על פי הדברים האלה כרתי אתך ברית ואת כל ישראל**. כי ישראל מקושרין על ידי התורה הקדושה לאביהם שבשמים, בבחינת פנימיות הנפש כביכול.

וזה בחינת **איזה ספר כריתות אמכם** וכו', כי מאחר שהתקשרות אליו יתברך היה על ידי בחינת כתב, שהוא בחינת התקשרות בפנימיות הנפש, על כן מאחר שלא נתן להם ספר כריתות, חס ושלום, גם כן בכתב, בודאי אי אפשר להם שיהיו נפרדין, חס ושלום, ממנו יתברך בשום אופן בעולם, ובודאי עדיין הם מקושרים בפנימיות נפשו כביכול; ועל כן עדיין יש תקוה לשוב אליו יתברך, כי בודאי **ישוב ירחמנו**, כי עדיין אנו מקושרים בו יתברך כנ"ל, עיין פנים (הלכות גיטין, הלכה ב').

סיפור

(מספר שבחי הר"ן - אות דל"ה)

כבר מבואר ב**לקוטי תניינא** [כרך שני של ספר לקוטי מוהר"ן] סימן מ"ד, שרבינו ז"ל הזהיר מאד לבלי להחמיר חומרות יתרות בשום דבר, כי אין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא עם בריותיו (עבודה זרה ג') **ולא נתנה התורה למלאכי השרת** (ברכות כ"ה:). וכו'. ואמר אז: שאיתא שראוי לכל אדם שיבחר לעצמו מצוה אחת, שבאותה המצוה ידקדק הרבה ויקיים אותה המצוה עם כל החמרות והדקדוקים, וכענין שמצינו בגמרא (שבת קיח:): **אביך במאי זהיר טפיו** וכו' ואף על פי כן גם באותה המצוה אל יכנס בחומרות של שיגעון ושטות ומרה שחורות, רק ידקדק בה בלי שיגעון בכל החומרות, אבל בשאר כל המצוות אין צריכין להחמיר כלל והלואי שנזכה לקיים את כל מצוות התורה כפשוטן ממש, בלי שום חומרות.

וגם בענין החומרות יתרות בפסח, לא היה [רבינו ז"ל] מסכים כלל על המרבים לדקדק

יותר מדאי ונכנסים במרה שחורות גדולות; והאריך בשיחה זו אז, כי איש אחד מאנשינו שאל לו זכרונו לברכה, שאלה אחת בעניין איזה חומרה בפסח, איך להתנהג.

ואז, התלוצץ ממנו מאד והרבה לדבר מענין זה, שאין צריכין לחפש אחר חומרות יתרות ושיגעון ובלבולים, ואמר שהוא בעצמו גם כן כבר היה שקוע בעניין זה מאד, שהיו עולים על דעתו חומרות יתרות מאד מאד, ופעם אחד היה חושב מחשבות בעניין המים על פסח, שחשש שמא יש איזה משהו במים ששואבין, ואם יכין לו מים על כל ימי הפסח כמו שנהגין קצת, גם זה לא הוטב בעיניו, כי קשה לשמור היטב המים מערב פסח על כל ימי הפסח, ולא הוטב בעיניו שום מים, רק מי מעין הנובעים ויוצאים והולכים ובאים מים חדשים בכל עת; אבל במקום שהוא, זכרונו לברכה, היה יושב לא היה שום מעין כזה, והיה בדעתו לסווע על פסח למקום שיש שם מי מעין כזה...

כל כך נכנס בחומרות ומרה שחורות ודקדוקים יתרים, אבל עכשיו הוא מתלוצץ מזה כי אין צריכין לחפש אחר חומרות יתרות, אפילו בפסח. והאריך בשיחה זו הרבה אז, כי עיקר העבודה באמת הוא תמימות ופשיטות להרבות בתורה ותפלה ומעשים טובים, בלי לחפש לחדש דוקא חומרות יתרות, רק לילך בדרך אבותינו הקדמונים, **ולא נתנה התורה למלאכי השרת**.

ואמר אז, שבשביל זה עזבו העולם חכמות הדקדוק ואינם עוסקים בו כלל, כי דקדוק אין צריכין כלל, כי אין צריכין לדקדק על עצמו יותר מדאי, לבקש חומרות יתרות; והאריך בזה עוד, ואמר אז שאין שום דבר שיהיה חיוב בדוקא ואם לאו וכו', רק אם יוכל-יוכל ואם לאו-**אונס רחמנא פטרה**, וכבר מבואר זאת במקום אחר.

חיי מוהר"ן

(חיי מוהר"ן - מעלת תורתו וסגוריו הקדושים, שפ"ח) אמר [רבינו הקדוש], שגם בני אדם השומעים התורה של הצדיק האמת ואינם מבינים אותה, לעתיד בעולם הבא יבינו.

כי העיקר תורה שלו היא להנשמות שלנו; שכשנבוא לעולם הבא יהיו הנשמות שלנו בקיאים באותן התורות הגבוהים מאד.

גם בעולם הזה צריך לקיימם בפשיטות על-כל-פנים לילך בהם, כאשר שמענו מפיו הקדוש כמה פעמים, שצריכין לילך עם אותם

אכילה

(מספר אוצר הידאה - אכילה - ב')

כלי-אכילה שהיו ברשות עכו"ם אם נבלע בהם איסור על-ידי אש, צריכין ליבון או הגעלה; ואם לא נבלע בהם איסור, אף-על-פי-כן, מחמת שהיה ברשות עובדי כוכבים, היינו תחת רשות דעתו. כי עיקר האדם הוא הדעת, וכן עיקר רשותו של האדם הוא דעתו, שיודע דעתו שהחפצים אלו הם שלו ותחת רשותו.

ומחמת שדעת העובדי כוכבים והסטרא אחרא, הם מבחינת הטבע ורחוקים מדעת אמונת ההשגחה, על-כן אין הכלי שהיו ברשות ודעת העובדי כוכבים ראוי לסעודת ישראל, שעיקר תקוה על-ידי אמונת ההשגחה, על-כן צריכין טבילה במקוה - שהיא בחינת עלמא דאתי, בחינת מימי הדעת של התגלות אמונת ההשגחה הנמשך מבחינת עלמא דאתי, קץ האחרון (עיין מקוה, אות א').

ואם נבלע איסור בכלי על-ידי אש, צריכה הכשר באש גם-כן, כמו שכתוב: **כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש**, שזה בחינת הכנת חכמת הטבע בשרשה, בחינת **כי מהאש יצאו האש תאכלם**, כי האש הוא בחינת שורש הטבע (ליקוטי הלכות - נטילת ידיים שחרית - הלכה ב' - אות ע"ו; ועיין אור וחושך - אות ח')

צדיק

(מספר אוצר הידאה - צדיק - קע"ט)

עיקר קטרוג המלאכים שהיה על כלל קבלת התורה כמאמר רבותינו ז"ל, וכן ההתגרות הגדול שעל הצדיק האמת שבכל דור ודור, העיקר הוא על המשכת התורה מדור לדור - שהצדיק בחינת משה, זוכה לקבל חדושי תורה גבוהים ונפלאים מאד, ורוצה למסרם ליהושע תלמידו שתהיה נמשכת התורה הקדושה עד דורות עולם.

ובזה הם מתקנאין ומתגרין מאד, כי על הצדיק בעצמו אי אפשר להם לקטרוג, מחמת אמתת גודל קדשתו העצומה, ועיקר הקטרוג הוא על המשכת התורה לדורות, אף על פי שאין מעשי הדורות עולים יפה כראוי.

ועל כן באמת, אי אפשר לזכות לקבלת התורה להמשיכה לדורות, כי אם על ידי ענוה ושפלות אמתית, בבחינת הענוה של משה שהוא בחינת אין, ועל ידי זה דיקא הוא יכול לעלות ולכלל בבחינת מקומו של עולם, ששם יכולין לזכות את כל אחד ואחד כפי מקומו, שעל ידי זה יכולין להציל אפילו את הגרוע שבגרועים מקטרוג המלאכים, עד שגם הוא יזכה לקבלת התורה.

והצדיק הזה, הוא יכול לקבל התורה ולמסרה ליהושע, באופן שתהיה נמשכת מדור לדור עד עולם. וזה **משה קיבל תורה מסיני** - דייקא, בחינת שפלות, ועל ידי זה: **ומסרה ליהושע** וכו'.

רבונו של עולם, שומע צעקה מעמקי השאול-תחתיות ומתחתיו, שמע צעקתי ונאקתי ואנחתי המרה מאד, הכבדה מאד, העמוקה מאד.

אי שמים, הקיצו לצערי ורדיפתי, מה שאני בעצמי רודף את עצמי ביותר, וגם אחרים רודפים אותי מאד מאד, ותהי המלחמה עלי פנים ואחור, **שובה ה' עד מתי והנחם על עבדיך**, אהה ה', אהה ה', שטחתי אליך כפי מעמקי עמקי עמקים, מעמקי עמקי הסתרה שבתוך הסתרה, מאלפים ורבות הסתרות, צר לי מאד אבי שבשמים, צר ומר לי מאד צר ומר לי מאד, ואין לי שום לשון בעולם לפרש בו שיחתי וצערי, **קולי שמעת אל תעלם אזנך לרווחתי לשוועתי**.

חנני ועזרני, שאזכה לאכפיא הסטרא אחרא, סטרא דקץ כל בשר, תחת הדבור של הקדושה. ואזכה להוציא בלעם מפיהם, להוציא מהסטרא אחרא כל הדבורים רעים וכל הדבורים פגומים שיקו מהם על-ידי פגם הדבור שפגמתי בו בשוגג ובמזיד באונס וברצון, וכולם אזכה לתקן ברחמיך הרבים, עד

אחים יקרים

העלון צריך את תרומתכם
אנא מכם,

צדקה וחסד

בכל סניפי הדואר, חשבון מס'
89-2255-7

שאזכה להוציא כל הדבורים מן הסטרא אחרא, ולהשיבם כולם לשרשם שבקדושה, עד אשר הרשעה כולה כעשן תכלה ועולתה תקפוץ פיה, כי יסכר פי כל דוברי שקר.

ותמלא פיהם חצץ ותעקם ותעקר את פיהם ולשונם של כל המקטרגים ומלשינים ודוברים רעות על עמך ישראל הכשרים, החפצים ליראה את שמך באמת, ותתן בלבם שיישובו מדרכם הרעה, ויטו לבם באמת אל האמת ויתגלה האמת בעולם, ויקויים מקרא שכתוב: **יעזוב רשע דרכו ואיש אוון מחשבותיו וישוב אל ה' וירחמהו ואל אלקינו כי ירבה לסלוח**.

מכתב

(מספר אבי הנחל ב' - מכתב ונ"ג)

ב"ה י' סיון תשכ"ג, עיר הקודש ירושלים
לכבוד נשיא מדינת ישראל, מר שטאר זלמן
שזר הגדל וצומח על מי ...

צריך לשים לבו להתבונן על דרכי ה' והנהגותיו ונפלאותיו, שעושה עמנו בכל יום ובכל עת חסדים נפלאים ונוראים, על ידי הצדיק האמת, שמודיע ומגלה לנו אלוקותו ויתברך בחיודו ותרנתו שמתחדשים [שמחדש] בדרכים נפלאים לדור דור ...

התורות, דהיינו לילך איזה זמן עם זאת התורה. וכל העבודות שלו מבוקר עד ערב יהיו עם הלוח של אותה התורה שהוא הלוח בה בעת ההוא.

ואחר-כך, ילך איזה זמן עם תורה ממאמר אחר, וכן יתנהג תמיד, עד אשר יעבור וילך עם כל התורות שאמר, וה' יתברך יעזור לזה. והעיקר לבל יהיה מבוהל ומבולבל שלא ירצה לחטוף הכל בבת אחת, ורק צריך להתנהג בנחת בהדרגה מעט מעט וכו', ועל-ידי-זה יוכל לזכות למה שיזכה, עד שיזכה לקיים הכל.

עצות

(לקוטי עצות - מחלוקת ומריבה, י"ג)

בני-אדם, שהם דנים את כל אדם לכף-חוב, וחוקרים תמיד על חובות בני-אדם, הם מתוקף הסטרא אחרא, מבחינת **קץ כל בשר**, שהוא חוקר תמיד לעשות קץ וכליון, חס ושלום, ולעורר דין ולהלשין ולקטרוג. ועיקר חס נמשך מפגם הדיבור, ועיקר הכנעתם וביטולם הוא על-ידי תיקון הדיבור.

תפילה

(לקוטי תפילות א', תפילה ל"ח)

ותצילני ברחמיך מסטרא דקץ כל בשר, מכל בני אדם הרעים שהם עזי פנים שבדור, החוקרים ומחפשים תמיד אחר חובות בני אדם, ומבקשים תמיד למצוא חוב ופגם בכל אחד ואחד.

רבונו של עולם, הצילנו ברחמיך מהם ומהמונם, ואל תשמע דבריהם ואל יעלה קטרוגם לפניך כלל, ותסתום הפרגוד בפני דבריהם הרעים, ואל יכנסו דבריהם באזנך כלל. כי אתה ידעת את לבבם הרע, והם עומדים עלינו בכל עת ומקטרגים עלינו ורוצים לרחקנו, חס ושלום, מעבודתך באמת, ומהם נמשכו ובאו עלינו כל הקטרוגים והנסיגות והבלבולים, אשר על-ידם נרחקנו מעבודתך באמת.

ותשפיע עלינו כח וגבורה מאתך בזכות הצדיקי-אמת, ותעזרנו ותושיענו שנוכה להכניע ולהשפיל עדי ארץ כל המתנגדים החולקים על האמת, ונוכה לעקור ולשבר ולבטל כל המקטרגים והמלשינים על הרחוקים הבאים להתקרב אליך באמת, החפצים ליראה את שמך.

אף-על-פי שאין אנו כדאים להתקרב אליך לפי מעשינו, אף-על-פי-כן **רחמיך רבים ה'**, רחמיך רבים מאד, עשה אתה עמנו מה שתרצה וכרצונך עשה עמנו, ומי יאמר לך מה תעשה, אבל מי שם אותם לדין ושופט, לדון אותנו חס ושלום, ולקטרוג עלינו חלילה, מי בקש זאת מידם לרמוס על הנרדפים חלילה, **כי אתה אשר הכית רדפו ואל מכאוב חלליך יספורו. אפלה נא ביד ה' כי רבים רחמיו וביד אדם אל אפלה**.